

Asuntopoliittinen ohjelma

EKV 20.01.2026 § 3

15/10.04.00/2026

VALMISTELIJA:

Elinympäristöjohtaja Petri Leskinen, p. 050 387 1973

Isännöitsijä Sanna Valtanen p. 050 5927307

Utajärven kunnassa ei ole voimassa olevaa asuntopoliittista ohjelmaa. Maapoliittinen ohjelma linkittyy asumiseen vahvasti asuntorakentamisen ohjauksen kautta. Maapoliittinen ohjelma päivitetään 2026 vuoden aikana. Asuntopoliittisen ohjelman laadinnalle on nyt erittäin hyvä hetki ja tarve. On hyvä miettiä valmiiksi asioita, joilla voidaan vastata kehittyviin tarpeisiin ja luoda näkymää eri skenaarioissa pidemmälle aikajänteelle.

Valtioneuvosto on määritellyt asuntopoliittiset tavoitteet, johon laadittava Utajärven kunnan asuntopoliittinen ohjelma perustuu. Asuntopoliittisen ohjelman tavoitteena on tukea kuntastrategian tavoitteita. Asuntopoliittinen ohjelma tukee Utajärven kunnan maankäytön suunnitelmassa laadittujen tavoitteiden edistämistä tavoitteena muodostaa viihtyisiä elinympäristö, jossa on turvallista ja missä arki toimii.

Kuntien tehtäviin kuuluu muun muassa maapolitiikka, kaavoitus ja rakentamiskelpoisten tonttien luovutus. Koska kunnilla on kaavoituksen yksinoikeus, rakentamiskelpoisten tonttien riittävän määrän kaavoittamisessa niillä on tärkeä rooli. Asuntomarkkinoiden toimivuuteen vaikuttaa osaltaan myös yksityisille toimijoille suotuista investointiympäristö. Kuntien tehtävä on kuitenkin huomattavasti laajempi, ja mahdollisuudet siihen, mitä kunta voi toteuttaa määrätietoisesti alueiden käytön suunnittelulla, ovat suuret. Alueiden käytön suunnittelussa kunnan on otettava huomioon maankäyttö- ja rakennuslaki.

Asuntopolitiikan on oltava tavoitteellista, pitkäjänteistä ja ennakoivaa. Monet asuntopoliittiset toimet ja niiden vaikutukset näkyvät asuntomarkkinoilla vasta pidemmällä aikavälillä. Asuntomarkkinoiden haasteisiin vastaaminen vaatii jatkuvaa kehittämistä niin asuntojen tarjonta- kuin kysyntäpuolellakin. Samalla täytyy kiinnittää huomiota eri seutujen kokonaisvaltaiseen kehitykseen niin yhdyskuntarakenteen eheyden ja toimivuuden, ilmastopoliittisten tavoitteiden kuin monimuotoisten sosiaalisesti kestävien asuinalueiden näkökulmasta. Suomessa asumiseen ja asuntomarkkinoihin vaikuttavat erityisesti maailmanlaajuiset trendit, kuten kaupungistuminen, väestön ikääntyminen, ilmastonmuutos ja digitalisaatio. Asuntomarkkinoiden alueellinen polarisoituminen ja toisaalta erityisesti suurten kaupunkiseutujen asuinalueiden eriytyminen ovat voimistuneet.

Valtioneuvoston asuntopoliittinen kehittämisohjelma vuosiksi 2021 – 2028 asettaa valtion asuntopoliitikkalle tavoitteita ja niiden toteuttamisessa noudatettavia periaatteita sekä konkretisoidaan asuntopoliitiikan suuntaa tukevia toimenpiteitä.

Valtioneuvoston asuntopoliittiset tavoitteet

1. Jokaisella on oikeus hyvään ja kohtuuhintaiseen asumiseen
2. Asuntotarjonta vastaa eri väestöryhmien tarpeisiin, ja asuinalueet ovat sosiaalisesti kestäviä
3. Asuntotarjonta edistää työmarkkinoiden toimivuutta ja tukee asuinalueiden elinvoimaisuutta
4. Asuntomarkkinoiden hinta- ja vuokrakehitys on vakaata
5. Rakentamisen ja asumisen ilmastopäästöt ovat kestäväällä tasolla
6. Asumisen tuilla edistetään asuntopoliittisten tavoitteiden toteutumista, ja tuki kohdennetaan sitä eniten tarvitseville
7. Asuntopoliitikalla tasataan suhdanteita ja vastataan asuntomarkkinoiden riskeihin.

Utajärven kuntastrategia vuosille 2026 – 2030 on juuri hyväksytty ja Utajärven kunnan asuntopoliittisen ohjelma toteuttaa kuntakonsernin strategiaa.

Utajärven kuntastrategian mukaan Utajärvi on ennakoiva edelläkävijä, jolla on kyky uudistua ja luoda edellytyksiä hyvälle elämälle ja innovatiiviselle yrittämiselle. Utajärvi on kestävä kehityksen edelläkävijä, joka mahdollistaa hyvää elämää kasvun kotikunnassa.

Asumisessa Utajärvellä mahdollistuu moderni asuminen ja sujuva arki maaseutumaisemassa. Tarjoamme asumisen ratkaisuja, vaikutamme joukkoliikenteen kehittämiseen alueellisesti, mahdollistamme asiakaslähtöisen palveluliikenteen, mahdollistamme etätyön tekemistä. Asumiseen liittyvinä strategisina toimenpiteinä vuosille 2026 - 2030:

- kehitämme omaa vuokra-asuntotuotantoa
- houkuttelemme yrityksiä asuntorakentamaan Utajärvelle
- kaavoittamme isoja tontteja

Asuntopoliittisen ohjelman vuosittaiset toimenpiteet näkyvät talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa.

Elinkeinovaliokunta suunnittelee asuntopoliittisen ohjelman rakennetta ja sisältöä.

Elinkeinovaliokunta:

Elinkeinovaliokunta keskusteli asuntopoliittisen ohjelman sisällöstä ja evästi jatkovalmistelua.

Heino Tapio poistui kokouksesta tämän pykälän aikana klo 10.06. Sauli Sipola oli poissa tämän pykälän aikana klo 10.11.-10.14. Sanna Valtanen poistui kokouksesta tämän pykälän jälkeen. Kokouksessa pidettiin tekninentauko tämän pykälän jälkeen klo 10.33-10.41.